Nr 998

av fru Jonäng
om åtgärder för att stärka demokratin inom kyrkan.

Det är väsentligt att lekmannainflytandet i svenska kyrkan stärks och att en fördjupning av demokratin sker.

I vissa avseenden har lekmannainflytandet i kyrkans organisation stärkts. Det gäller i någon mån på riksplanet, representationen till kyrkomötet och på församlingsplanet, där inte längre kyrkoherden är självskriven ordförande i kyrkorådet. Kyrkomötets sammansättning och funktion behöver dock ytterligare reformeras.

För att ytterligare fördjupa demokratin inom den öppna folkkyrkan är det viktigt att se över frågan om stifts- och riksorganisationerna. Frågan om legalisering av stiftstingen bör utredas. Kyrkan har fått allt viktigare uppgifter på stiftsplanet genom bl. a. förvaltning av egendomar och har också avgörande beslut i tjänstefrågor. Den folkliga förankringen kan ske genom direkta val av stiftsting inom församlingsstyrelselagens ram samtidigt med kyrkofullmäktigeval. Stiftstingsval skulle kunna stimulera deltagandet vid kyrkliga val, där valdeltagandet som känt är lågt. Ett ökat valdeltagande har dock noterats under 1970-talet. Undersökningar visar att ökningen beror på större aktivitet från de politiska partiernas sida, bl. a. genom deras kyrkokommunala handlingsprogram.

Man kan också tänka sig val till stiftsting indirekt genom elektorer.

Vad kyrkomötet beträffar bör partsrepresentationen upphöra. Vid en legalisering av stiftstingen blir dessa en naturlig valkorporation till kyrkomötet.

Kyrkomötets funktion har också ifrågasatts i vissa avseenden. Ordinarie kyrkomöte inkallas av regeringen vart femte år och sammanträder högst en månad. Valet sker genom elektorer, och nya ledamöter väljs för varje nytt kyrkomöte. Något legalt beredningsorgan finns inte.

Hela detta förfarande är inte acceptabelt i en modern demokrati.

Det är besvärande att kyrkan inte heller har en central kyrkostyrelse, som kontinuerligt handhar kyrkans inre angelägenheter och som kan handla å kyrkans vägnar. Det innebär att kyrkan inte har något organ som kan föra dess talan på ett demokratiskt tillfredsställande sätt.

Det är emellertid viktigt att en central kyrkostyrelse byggs upp nerifrån församlings- och stiftsplan för att den skall bli meningsfull.

Med en demokratisk uppbyggnad av kyrkan och ett ökat lekmannainflytande samt genom att skapa organisatoriska förutsättningar för kyrkan att aktualisera sitt budskap bland människor kan kyrkan på ett bättre sätt fullgöra sitt ansvar i samhället.

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger till känna vad som anförts i motionen om stärkande av demokrati och lekmannainflytande i svenska kyrkan.

Stockholm den 27 januari 1975

GUNNEL JONÄNG (c)